

LÄRARMATERIAL GUDSPARTIKELN

VÄLKOMMEN

Gudspartikeln är en alldeles nyskriven pjäs om vänskap och förlust, om liv och död, om vad som ger oss och livet mening. Den elvaåriga Sophia har stängt in sig på sitt rum, något har hänt, någon har försvunnit i hennes liv, ingen förstår henne - det finns saker att läka och begripa, hon behöver en paus från det vanliga.

Sophia är intresserad av de stora frågorna som kanske inte har några entydiga svar. På samma vis öppnar vår föreställning för flera olika möjliga svar på frågor som: Varför har Sophia stängt in sig? Vem är det som har försvunnit, kanske dött? Vilka är familjefolket? Finns Pleroma?

I Gudspartikeln kan var och en som någon gång känt sig fel och oförstådd känna igen sig, var och en som någon gång förlorat en vän eller en älskad person, var och en som fascinerats av de där riktigt stora frågorna om universum och dess minsta partiklar.

Gudspartikeln är också en pjäs om att bli större, att ta ett steg i livet, utvecklas. Om att det inte är farligt att en stund backa tillbaka och vänta in sig själv. I slutet av föreställningen har Sophia löst gåtan med Gudspartikeln, världens viktigaste lilla byggsten och kan glänta på dörren till världen utanför: Hon är ju redan en del av den!

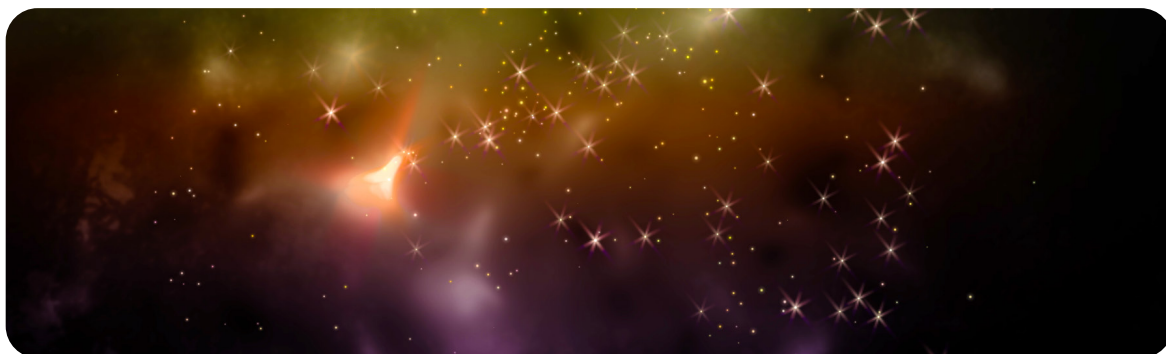
Även om Sophia är intresserad av avancerad vetenskap är Gudspartikeln inte riktigt någon diskussionspjäs utan talar mest till våra känslor och erfarenheter. Vi tror att publiken i ovanligt hög grad kommer lämna salongen med alldeles egna upplevelser, svar och teorier.

I detta läromaterial finns några ord om det särskilda med just scenkonst och lite praktisk information inför teaterbesöket. Tips om hur du kan leda dina elever i samtal om teaterbesöket. Vi har ställt några frågor till teamet bakom föreställningen. Och så har vi förstås samlat lite fakta om den där partikeln.

Varmt välkomna till Masthuggsteatern och Gudspartikeln!

- Kristina Ros

Konstnärlig ledare & dramaturg

SE SCENKONST HOS MASTHUGGSTEATERN

Vi hoppas ju att alla som går i mellanstadiet redan har sett scenkonst flera gånger. Men så ser inte alltid verkligheten ut. För rätt många barn kan Gudspartikeln vara första scenkonsten man ser och Masthuggsteatern kanske första teatern man är på.

Om du som lärare vet med dig att det finns barn i gruppen som har liten vana vid scenkonst så kan det vara bra att prata en stund om skillnaden mellan teater och bio (framför allt att det är levande människor som spelar teatern). Vi tycker också det är viktigt att barnen får veta lite om vart de ska i staden och vad de ska se för något.

Om ni ska se föreställningen på vår hemmascen i Masthugget är närmaste spårvagnshållplats Masthuggstorget. I vår foajé finns gott om krokar att hänga av sig och en rad toaletter. En gård utanför om man kommer i god tid och behöver springa av sig lite.

Under själva föreställningen gäller först och främst: Vi hoppas att alla, elever som lärare ska få en fin och meningsfull upplevelse. Och så har vi några enkla regler: Ingen mat, godis eller dryck inne i salongen. Mobiler av (även pedagogernas 😊) och inget fotograferande eller filmande (vill ni ta bilder som minne så går det bra att göra efter föreställningen, vi har också alltid föreställningsfoton att ladda ner på hemsidan).

Om det är något som är bra att vi känner till om en speciell elevgrupp, maila eller ring oss gärna, eller prata med oss när ni kommer!

Direkt efter föreställningen får man alltid prata lite med skådespelaren om man vill, ute i foajén.

När det fungerar i vår planering så kan vi också arrangera ett lite längre eftersamtal då eleverna kan ställa frågor om hur vi jobbat fram föreställningen m.m. Detta behöver bokas in i förväg i direkt kontakt med teatern.

HÖR GÄRNA AV ER...

... inför föreställningen om det är något ni undrar eller önskar.

... efter föreställningen om det är något ni vill feedbacka oss om - det kan handla om kontakten med oss, hur det var när ni var här med klassen och det kan handla om tankar om föreställningen som ni fångat upp från barnen.

Maila: mail@masthuggsteatern.se så slussar vi dig vidare till rätt person.

ATT PRATA OM TEATER

Att samtala med gruppen efter att ni sett en föreställning tillsammans kan både bredda och fördjupa upplevelsen. Det finns flera modeller för sådana samtal. I detta material utgår vi främst från Att prata scenkonst - en enkel metod för klassrummet av Anna Berg för Regionteater Väst som bygger på en klassisk konstanalysmodell. (Finns här för nedladdning: <https://www.regionteatervast.se/assets/filer/Prata-scenkonst-2023V-WEBB-SPREAD.pdf>)

Metoden följer stegen **beskriv - tolka - reflektera** och vilar på tre principer:

- Vänta så länge som möjligt med att tycka. Stanna i det konkreta beskrivandet så länge det går. Ju fler konkreta detaljer man gemensamt har lyft upp, desto enklare blir det att tolka och reflektera över föreställningen utan att fastna i "bra" eller "dåligt" eller om man "förstått" eller inte.
- Utgå ifrån att allt som ni såg, hörde och upplevde var på ett visst sätt av en anledning. Någon har gjort ett medvetet val att publiken ska sitta på ett visst sätt, att det är just den färgen på golvet, eller att en replik sägs just så där. Om man utgår ifrån att alla val i föreställningen är gjorda medvetet kan man också tolka de valen.
- Utgå ifrån dig själv. Scenkonst är en subjektiv upplevelse. Frågan "Vad handlade föreställningen om?" blir allra mest intressant med tillägget "för dig". Inga upplevelser är rätt eller fel!

BESKRIV

Börja gärna med att gå igenom vilka medel just scenkonst arbetar med - scenografi /rum, rekvisita / saker, kostym/kläder, ljud, musik, ljus, skådespelare, text/ord/prat, publikens placering...

Låt gärna eleverna själv komma på de olika delarna!

Därefter börjar ni inventera era intryck. Gärna så grundläggande och konkret som möjligt. Formen för inventeringen kan se lite olika ut: Det kan vara att tillsammans rita en KARTA över scenrummet och på kartan placera in era minnen av föreställningen. Eller att göra en TIDSLINJE. Gärna en fysisk sådan på en tavla eller på ett stort papper som du kan fylla på med färgglada post-it-lappar eller pennor. Alla sätt är bra, det viktiga är att ni tillsammans minns så mycket ni bara kan av föreställningen!

Ställ er först frågan: "När började föreställningen?" Var det på väg till teatern? Var det när dörrarna öppnades? Eller var det när alla hade satt sig och dörren stängdes? Inget av det här är fel.

Fylls sedan på på kartan/tidslinjen med det eleverna kommer ihåg från teaterbesöket. Var konkret genom att bara benämna det ni faktiskt såg och hörde. Hjälptill med frågor om det behövs!

ATT PRATA OM TEATER

Fokusera gärna extra en stund på starten när ni gick in i scenrummet:

Var gick man in? Hur såg rummet ut? Vad fanns det för saker i rummet? Hur ljus eller mörkt var det? Var det några färger? Vilka former såg du? (Runt, trekantigt, fyrkantigt, som en linje, andra former...) Var det några ljud/musik? Syntes någon person? Hur satt ni i publiken?

Fortsätt sedan med resten av föreställningen:

Hur många personer var med i föreställningen? Hörde ni någon musik? Andra ljud? Var det förändringar i rummet under föreställningen? Kanske några saker som flyttade på, kanske något med hur väggarna såg ut? Riktade sig skådespelaren direkt till publiken ibland eller spelade hon hela tiden som med "en fjärde vägg"? Var det några förändringar i hur skådespelaren såg ut eller rörde sig?

Tiden i föreställningen: Fanns det en kronologisk tid? Gjordes det tidshopp?

Minns du något särskilt som gjordes eller sades, som du tyckte var intressant?

Uppgiften är inte att få ihop en redig helhet och det handlar inte om vad som är rätt eller fel utan vad var och en upplevde. Ibland kan de små detaljerna vara det mest intressanta. Låtgärna olika intryck och minnen få breda ut sig!

Glöm inte att också få med frågan: När slutade föreställningen? Även här finns massor av möjliga svar: Den slutade när Sofia gick ut genom sin dörr. Den slutade när ljuset slocknade. Den slutade när vi hade applåderat klart. Den har fortfarande inte slutat för jag fortsätter att tänka på den....

När kartan/tidslinjen är klar kan ni enkelt gå tillbaka om ni vill och prata om tankar om det som hände och berättades i föreställningen. Det går också alldeles utmärkt att sätta punkt här och låta eleverna reflektera vidare själva.

ATT PRATA OM TEATER

TOLKA

När ni tillsammans har skapat en tydlig bild av föreställningen är det dags att ställa frågan "varför?".

Varför var det bara med en skådespelare på scen? Varför var rummet grått? Varför fanns det gröna växter? Varför hade Sofia modell av en hjärna i sitt rum? Varför såg hennes påslakan ut som det gjorde (med världskarta)? Varför hade hon rosa mjukisbyxor? Varför användes väg-garna som "datorskärm"? Varför satt publiken så nära?

Låt allt vara gissningar och egna tolkningar och låt dem skilja sig från varandra. Försök fånga upp så många tankar som möjligt, inte minst associationerna som sticker iväg – kanske är det där de mest spännande tolkningarna ligger!

REFLEKTERA

Slutligen kan samtalet komma in på associationer och reflektioner, utifrån allt som ringats in i den gemensamma inventeringen:

Vilka känslor och tankar fick ni av föreställningen? Vad kan det bero på? Uppmuntra gärna eleverna att koppla känslan, tanken, till något specifikt i föreställningen.

Ni kan också fundera på vad syftet med föreställningen var: Varför teatern valt att göra den. Och om det kanske finns några böcker, filmer eller andra föreställningar med liknande tema. Vad är likheterna och skillnaderna i så fall?

ATT PRATA OM TEATER

LITEN ORDLISTA

Scenografi = scenrummet med väggar, ev möbler och andra objekt

Kostym = skådespelarnas/karaktärernas kläder

Rekvisita = saker av olika slag som ingår i scenbilden och som skådespelarna kan använda

Ljusdesign = hur ljuset används för att lysa upp, lyfta fram och förstärka skeendet

Ljuddesign = hur ljud och musik används för att skapa atmosfär

Dramaturgi = hur föreställningen/berättelsen är uppbyggd

Karaktär = rollgestalt

Repetera / repetition = för att göra en föreställning håller man på i flera veckor och provar olika sätt att säga repliker, olika sätt att röra sig i rummet osv. Det kallas repetitioner; att man repeterar.

Genomdrag = är när man spelar igenom hela föreställningen så långt man har kommit under repetitionsperioden. Det är viktigt för att få en förståelse för helheten och hur långt det blir, om det är saker som är otydliga m.m.

Urpreniär = allra första gången en pjäs eller ett verk sätts upp och har premiär

Genrep (generalrepetition) = den sista gången man drar igenom / spelar föreställningen innan det är dags för premiär. Brukar ske dagen före premiärdagen.

VI SOM HAR SKAPAT GUDSPARTIKELN

Att skapa en teaterföreställning kan gå till på olika vis. Men nästan alltid är det många personer som arbetat med den och under lång tid. Här har vi ställt några frågor till teamet bakom Gudspartikeln.

Li Molnár Kronlid, skådespelare

Som skådespelare är man inte bara med och spelar varenda föreställning, utan bidrar också väldigt mycket till tolkningen både av den egna karaktären, rollen, och hela föreställningen.

Vad är det roligaste med ditt jobb?

Det roligaste är alla människor man träffar - både kollegor och publiken! Och att få vara kreativ och hitta på (nästan) precis vad man vill tillsammans med andra!

Hur kom du på att du ville bli just skådespelare?

Min första teatergrupp startade jag när jag var åtta år och satte upp sången "Samboronbon" som pjäs med mig själv i huvudrollen som Fritiof! Sen dess har jag inte kunnat sluta göra saker på scen: dansa, läsa poesi, göra improvisationsteater eller eldkonster.

Hur gör man för att komma ihåg allt man ska säga och göra i en föreställning?

Man övar och övar; både hemma och på scen! Och funderar på varför karaktären säger det den säger och gör det den gör, då blir det lättare att komma ihåg.

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Jag dansade mycket, spelade blockflöjt och lekte med kompisar. Jag minns att en lärare sa till mig att elva var den bästa åldern i livet, men jag tyckte det var ganska jobbigt att vara nästan-vuxen men ändå inte kunna bestämma någonting.

Johanna Emanuelsson, dramatiker

Har skrivit pjäsen, dvs tänkt ut vad som ska hända och vad karaktärerna ska säga.

Hur har du lärt dig att skriva teaterpjäser?

Jag vet faktiskt inte riktigt hur man lär sig att skriva pjäser. Jag tror att det viktigaste är att man vill göra det, att man tycker det verkar skitkul och spännande och på det sättet lär man sig - genom att testa och göra! Men det finns skolor där man kan lära sig grunderna i hur man skriver pjäser.

En sån skola heter Stockholms konstnärliga högskola och den har jag gått på.

VI SOM HAR SKAPAT GUDSPARTIKELN

Hur kom du och Helena på idén att skriva Gudspartikeln?

Jag och Helena hade en idé som handlade om ensam flicka som hittar en bästa vän på nätet. Vi tänkte mycket kring hur det skulle vara att ha en bästa vän som man aldrig har träffat på riktigt, det kände vi att vi ville utforska - vad skulle hända om den bästa vännen försvann? Tänk om den personen aldrig funnits på riktigt?

Sen minns jag att när jag var elva år så var jag intresserad av saker som jag inte tyckte att jag fick lära mig i skolan. Jag ville att huvudkaraktären i pjäsen skulle påminna om den flickan. I skolan lär man sig massor av livsviktiga saker, men det finns massor av annan spännande kunskap som man kan ta reda på och forska kring själv - det tycker jag är häftigt!

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Bygga kojor i skogen och leka med kompisar hemma hos varandra, simma och pyssla. Jag gillade också att ta reda på saker om bland annat historia och rymden.

Helena Sandström Cruz, regissör

Som regissör arbetar man med en föreställnings alla delar. Och Helena har inte bara regisserat Gudspartikeln utan var också tillsammans med Johanna Emanuelsson den som föreslog idén för Masthuggsteatern.

Vad är roligast med att vara regissör?

Roligast med att vara regissör är du får jobba med så mycket olika saker. Som regissör ska du ha koll på allt i en föreställning: text, skådespeleri, scenografi, ljus och ljud. Extra roligt blir det när det är så många duktiga medarbetare i gruppen - som i gänget bakom Gudspartikeln!

Hur har du lärt dig allt du måste kunna?

Jag har tidigare varit skådespelare och lärt mig mycket genom det. Sen har jag också jobbat som assistent åt äldre regissörer och sett hur de arbetar. Och så har jag sett massor av teater, dans och film - vilket jag tror är jätteviktigt att göra om man vill skapa scenkonst själv.

Är det något särskilt nytt du lärt dig?

Jag tycker att det har varit utvecklande att jobba med en föreställning där skådespelaren på scenen interagerar så mycket med ljud och animationer. Det har gjort att alla i teamet måste samarbeta extra mycket och ingen del har fått mer fokus än någon annan.

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Teater! Och dans. Och musik. Sen har jag alltid varit väldigt fascinerad av historia och av att det funnits människor för flera tusen år sedan som kanske tänkte och kände på samma sätt som vi gör nu. Ett tag ville jag bli arkeolog.

VI SOM HAR SKAPAT GUDSPARTIKELN

Råger Johansson, scenograf och kostymdesigner

Han har tänkt ut hur rummet ska se ut, vilka saker som ska vara i det, hur publiken ska sitta. Och så har han tänkt ut hur Sophias kläder ska se ut.

Vad gör man egentligen som scenograf?

Scenografen har hand om att skapa det rum som föreställningen ska spelas i, ibland själv och ibland tillsammans med andra. Regissör och scenograf pratar mycket om vad man vill berätta med föreställningen och hur det ska synas i rummet, hur rummet ska fungera för skådespelare och för publik. Ljusdesignern är en annan i teamet som man har mycket extra mycket samarbete med som scenograf.

Hur har du lärt dig allt du måste kunna?

Det mesta jag har lärt mig, är av de föreställningar jag arbetat med. De gånger jag har varit nyfiken på att pröva nya saker som jag inte är bra på har jag lärt mig jättemycket. Jag läser också mycket om olika sätt att bo på runt om i hela världen.

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Jag lekte mycket med min kompis Jan, vi hade byggt varsin legostad med bl a flygplats, så de som bodde i staden kunde åka på semester till en skidort eller en badstrand som vi också hade byggt. Pappa och jag hade byggt ett stort landskap med berg, hav, och öknar som liknade hela världen. Där lekte vi Tredje världskriget med alla små modeller av stridsvagnar, kanoner och alla soldater. Ibland lekte jag och min kompis Kenneth med det, utan pappa.

VI SOM HAR SKAPAT GUDSPARTIKELN

Karin Drake, animatör

Hon har skapat alla projektionerna, filmerna du såg på väggarna.

Hur har du lärt dig allt du behöver kunna för att jobba som animatör?

Animatörer är intresserade av hur saker rör sig i verkligheten, men lika mycket av hur saker brukar röra sig i överkliga filmer. Jag tittar på båda sakerna, till exempel brukar jag titta på gamla filmer och på folk i verkligheten när dom går. Och så har jag gått animationsskola. En sak som är rolig med animation är att arbetet är väldigt likt för den som gör 3D, flyttar lera eller gör pappersdockor, grunden är exakt samma.

Vad har varit roligast i arbetet med Gudspartikeln?

Roligast har varit att se hur Li som är mimskådespelare spelar mot videoklipp och gör dem mer levande.

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Jag var mest intresserad av jonglering och trolleri och att titta på tv med kompisar, men jag gillade också enhjuling, teleskop, hästar, trumpet, och så spelade jag mycket fotboll.

VI SOM HAR SKAPAT GUDSPARTIKELN

Hannah Tolf, kompositör och ljuddesigner

Hon har skrivit all musik i föreställningen. Hannah jobbar ofta med den egna rösten i sin musik och det gör hon även i Gudspartikeln, men använder också flera andra instrument och slags ljud.

Vad är det som är speciellt med att göra musik för teatern?

Det som för mig är speciellt med att skriva musik för teater är att musiken är en del av berättandet tillsammans med många andra uttryck. Att alla uttryck tillsammans för berättelsen framåt. Det är en väldigt fin ingång i skapandet att sätta ljud på känslor och sinnesstämningar. Att sedan se hur allt vävs ihop till en enda väv.

Säg tre inspirationsord för Gudspartikeln!

Känns: innerlig, sprakande, magisk.

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Leka med kompisar, dansa och slå volter och i trupp gymnastiken.

Amanda Clausen, tekniker

Hon sköter all teknik under föreställningen (ser till så att det är rätt ljus och rätt ljud hela tiden) och har också varit med under stor del av repetitionsprocessen.

Hur har du blivit teatertekniker?

Jag läste en utbildning på yrkeshögskolan i Göteborg i två år. Innan jag gick den utbildningen visste jag inte jättemycket om teaterteknik men jag tyckte det verkade som ett roligt och coolt yrke!

Vad är det roligaste med det jobbet?

Det finns så mycket saker som jag tycker är roligt men en favorit är absolut att köra föreställningar. Det kan betyda väldigt mycket olika saker. Ibland så betyder det att jag styr ljudet och ljuset i en föreställning. Eller ibland kanske det ska regna konfetti eller snö från taket! Då är det jag som släpper ner det. I Gudspartikeln till exempel så styr jag ljuset, ljudet och en projektor.

VI SOM HAR SKAPAT GUDSPARTIKELN

Vad är det svåraste?

Att felsöka och försöka förstå varför saker ibland inte fungerar. Till exempel varför en högtalare inte låter eller varför ljuset inte lyser. Någon gång kan det bero på att en strömsladd är trasig och behöver bytas ut men ibland är det lite jobbigare som att det är något knasigt med elen.

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Manga och Japan.

Anna Wemmert Clausen, ljusdesigner

Ljuset i en föreställning är jätteviktigt. Det är med och skapar rytm och omväxling, och det kan t ex förstärka olika känslor och berätta för oss hur dags på dagen det är.

Vad är det viktigt att man är bra på som ljusdesigner?

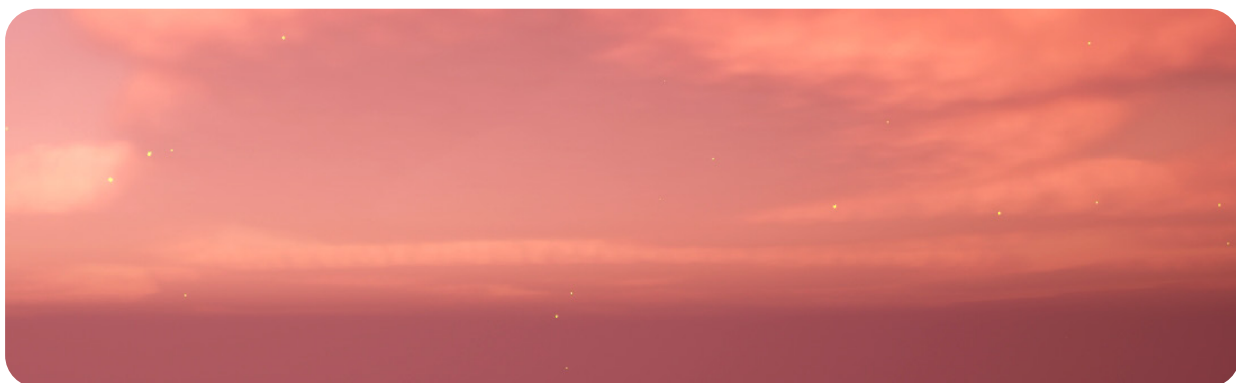
Att träna sig på att se ljus, vilket håll det kommer ifrån, hur skuggan blir, och vad olika färger gör med ljuset. Och så måste man veta en del om teknik, datorer och elektricitet.

Vad är roligast i ditt jobb?

Det roligaste med mitt jobb är att jag får jobba ihop med så många olika människor, lära känna dem och försöka förstå hur de tänker.

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

När jag var 11 år läste jag väldigt mycket böcker och levde mig in i olika världar och fantasier.

VI SOM HAR SKAPAT GUDSPARTIKELN

Kristina Ros, dramaturg

Hon var med starten i samtal om vad pjäsen skulle handla om, var bollplank för Johanna när hon skrev och följde sedan repetitionsarbetet. Som dramaturg arbetar man ofta med säljtexter och lärarmaterial, så också denna gång.

Vad gör en dramaturg?

Det kan vara ganska många olika saker. Ofta är man med och bestämmer vilka föreställningar som ska göras på en teater och ofta är man en viktig medarbetare till regissören. Sedan kan man vara med olika mycket i ett arbete. Ibland är jag med nästan hela tiden på repetitionerna och är med och skapar material, ibland kommer jag bara och tittar lite då och då för att hjälpa till att ha koll på att saker och ting är tydliga.

Vad har varit roligast i arbetet med Gudspartikeln?

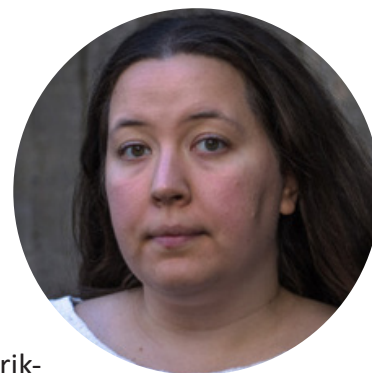
Någon har sagt att det är som att få en massa presenter att jobba med teater och så har det här arbetet verkligen varit. Absolut roligast har varit att kolla genomdrag mot slutet av repetitionsperioden när saker och ting började bli klara, att se och höra allt fantastiskt som teamet har skapat - var och en för sig och tillsammans.

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Det är så otroligt länge sen att jag nästan glömt det! Men jag kunde ligga och läsa nästan hela natten om det var en bra bok. Och jag spelade piano och tyckte om att rita och måla. På sommaren var mitt absolut största intresse att bada, hoppa i om och om igen från bryggan och göra kullerbyttor under vattnet.

Hanne Wirde, producent

Som producent är man mycket av spindeln i nätet som bl a arbetar med planeringen, har kontakt med alla i teamet för att se till så att arbetet flyter på bra, håller i budgeten (så att pengarna fördelas på ett bra sätt mellan olika saker som kostar), och en massa annat som kan behöva fixas med.

Vad är det roligaste i ditt jobb?

När allt man planerat och tänkt på i flera månader äntligen är på riktigt och publiken kommer och tar del av det som förut bara funnits i våra huvuden.

VI SOM HAR SKAPAT GUDSPARTIKELN

Hur kom du på att du ville bli teaterproducent?

Teater verkade ju helt magiskt att få jobba med, men jag trodde att man behövde vara skådespelare för att jobba med teater (och skådespelare ville jag inte bli - det är ju läskigt att prata inför folk!) men det behövs ju nån som fixar och ordnar med allt runtomkring också, och då var det liksom självklart!

Hur har du lärt dig allt du behöver kunna i ditt jobb?

Jag har alltid organiserat saker. Julshower i skolan, tävlingar i stallet... Så mycket har jag ju lärt mig genom att göra olika evenemang. Och så har jag pluggat en massa också, och lärt mig planering, ekonomi och om teater...

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Hästar! Hästar, hästar, hästar. Och lite tv-spel. Men mest hästar.

Samuel Ek, turnéproducent

Gudspartikeln spelas både på Masthuggsteaterns scen i Göteborg och på turné runtom i landet. Vi vill ju att så många som möjligt ska se våra föreställningar och det är viktigt att det kommer teater och annan kultur även till mindre städer och orter.

Vad gör en turnéproducent?

En turnéproducent ansvarar för att föreställningen ska kunna spela på flera olika platser, och sen arrangerar den så att den får göra det också! Så även om vi börjar spela på vår hemscen på Masthugget i Göteborg så kanske den sen kommer turnera till andra kommuner, och spela på andra scener. Då måste man veta hur stor plats scenografin behöver, hur mycket föreställningen ska kosta och vilket ställe som skulle vara mest intresserad av att få ta emot den. Sen när den ska turnera så ordnar jag var skådespelarna ska bo, hur de ska komma dit och annat sånt.

Vad är det roligaste med att jobba med teater?

Jag älskar att vi tillsammans skapar något som vi kan vara stolta över. Det gör det roligt att försöka få andra att ta del av det. Sen älskar jag människorna man får jobba med också och alla galna idéer de kommer på!

Vad hade du för intressen när du var 11 år?

Mest var det nog fotboll och judo som var viktigt. Jag var med i två väldigt bra klubbar så det tog en massa tid och jag hade så roligt. Kanske just för att vi vann en hel del och det är alltid väldigt roligt att vinna. Men jag minns att jag hade börjat med rollspel också. Drakar och demoner. Det var nog det som ledde till teatern i slutänden.

MEN VAD ÄR GUDSPARTIKELN?

Gudspartikeln eller Higgs boson är en av de så kallade elementarpartiklarna. Det är de absolut minsta beståndsdelarna i universum. Det finns fermioner, som är byggstenarna till all materia och sedan bosoner som levererar olika typer av kraft. På sådan här liten skala blir fysikens lagar för de flesta av oss rätt obegripliga och ologiska men vi skall ändå göra ett försök att förklara hur Higgs boson funkar.

Till att börja med så ger Higgs boson andra partiklar massa. Massa är nästan samma sak som vikt, skillnaden är att vore vi mitt ute i rymden skulle vi fortfarande ha samma massa trots att vår vikt är noll. Något med mycket massa är svårare att få i rörelse, det krävs en kraftigare knuff för att den skall flytta på sig men också en kraftigare knuff åt andra hållet för att den skall stanna igen. Har du ingen massa alls så susar du fram genom universum i ljusets hastighet men när du träffar något med massa, oavsett hur litet, stannar du direkt.

Peter Higgs började tillsammans med andra forskare redan på 60-talet fundera på om det inte var så att massa inte bara var något som alltid fanns utan snarare en typ av kraft. Om den var en typ av kraft borde den också ha en kraftbärande partikel, en boson som levererar massa till andra elementarpartiklar. 2012, femtio år senare, kunde forskare äntligen bekräfta Peter Higgs teori och han tilldelades Nobelpriset i fysik. Det var den enorma partikelacceleratorn CERN i Schweiz som blev nyckeln till att knäcka gåtan. Genom att få upp partiklar i enorm hastighet och sedan krascha in dem i varandra kunde man äntligen fotografera den ljusskygga Bosonen.

Hur går det då till när en Higgs boson ger andra partiklar massa?

Higgs boson är jämnt fördelad över hela universum, den finns lika mycket överallt och brukar därför också ibland kallas för Higgsfältet. När de andra elementarpartiklarna rör sig genom universum så interagerar de med det här fältet, som att de krockar. Ju mer en partikel interagerar med higgsfältet och krockar desto mer massa har den. Vissa elementarpartiklar krockar mer medan andra passerar igenom som om de aldrig ens varit där.

Vi nämnde tidigare att om du inte hade massa skulle du rusa genom universum i ljusets hastighet. Så är det med fotoner, partiklarna som bär ljus. De väger ingenting för de interagerar inte med Higgs boson över huvud taget. De är fria att färdas så snabbt som universum tillåter.

Varför kallas den ibland för Gudspartikeln då? Jo, det kommer ur tanken att den lilla partikeln är den slutliga förklaringen på Big Bang-teorin och universums tillblivelse och därmed gör Gud överflödig. Men inte bara teologer utan även de flesta fysiker är kritiska till benämningen och menar att Higgs partikeln trots allt bara är en del i ett stort pussel.

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Medverkande: Li Molnár Kronlid
Av: Johanna Emanuelsson
Regi: Helena Sandström Cruz
Scenografi & Kostymdesign: Råger Johansson
Ljusdesign: Anna Wemmert Clausen
Animationer: Karin Drake
Musik & Ijuddesign: Hannah Tolf
Dramaturg: Kristina Ros
Inspelade Röster: Åsa BodinKarlsson & Erik Lennblad
Föreställningstekniker: Amanda Clausen
Snickare: PA Karlsson & Råger Johansson
Producent: Amanda Wigand & Hanne Wirde
Turnéproducent: Samuel Ek
Förlag: Colombine
Lanseringsbildsfoto: Jonas Jörneberg
Lanseringsbildsillustration: Alba Lange
Föreställningsfoto: Lina Ikse
Lärarmaterial: Erik Lennblad & Kristina Ros, illustrationer av Karin Drake

Med stöd av: Statens kulturråd, Västra Götalandsregionen,
Göteborgs Stad kultur och Sensus

Urpremiär 24 februari 2023

MASTHUGS.
TEATERN